

Avrupa'daki zayıflık ihracatçıları yavaşlattı

EKONOMİ SERVİSİ

İMALAT sektörünün ana ihracat pazarlarındaki faaliyet koşullarını ölçen **Istanbul Sanayi Odası (İSO)** İhracat İklim Endeksi, kasımda 50 eşik değerinin üzerinde kalarak ihracat pazarlarının talep koşullarında yıl başından itibaren gözlenen iyileşmenin sürdüğünü gösterdi. Ancak endeksin ekimdeki 51.1'lik değerinden 50.6'ya gerilemesi, güçlenmenin yavaşladığına ve sınırlı bir düzeyde kaldığına işaret etti. Buna göre:

● Türk imalatçıları açısından öne çıkan olumsuz gelişme, Avrupa'daki ihracat pazarlarının performansı oldu.

● En büyük pazar olan Almanya'da ekonomik aktivite üst üste altıncı ay geriledi ve bozulma şubattan bu yana en belirgin düzeyde gerçekleşti.

● Aynı dönemde Fransa, İtalya, Hollanda ve Romanya'da da üretim kayıpları yaşandı.

● Birleşik Krallık ve İspanya'da üretim artışının bir miktar hız kesmekle birlikte kasım ayında da devam ettiği görüldü.

● Birleşik Krallık'ta üretim artışının yılın başından bu yana en düşük oranda kaydedildi.

● Rusya'nın ekonomik aktivitesinde üst üste ikinci ay artış gerçekleşti ve söz konusu artış son sekiz ayın en yüksek hızında ölçüldü.

ABD VE BAE'DEN OLUMLU KATKI

● ABD pazarı ise iyileşmenin ana kaynaklarından biri oldu. Ekonomik aktivitenin kasım ayında hızlanarak belirgin bir artış kaydettiği ve büyümenin Nisan 2022'den bu yana en yüksek düzeyde gerçekleştiği ABD, dış talepte iyileşmenin ana kaynaklarından biri olmayı sürdürdü.

● Kasım ayında ABD'nin yanı sıra Türk imalatçıların 10 büyük ihracat pazarı içerisinde güçlü performans sergileyen bir diğer ülke, hızlı büyümenin devam ettiği Birleşik Arap Emirlikleri (BAE) oldu. Ortadoğu'nun geri kalanına bakıldığında, Suudi Arabistan son 16 ayın en yüksek büyüme oranına ulaştı ve anket kapsamında takip edilen ülkeler içerisinde en hızlı büyümeyi kaydetti. Benzer şekilde Kuveyt'te de keskin bir üretim artışı gözlemlendi.

● Endekste eşik değer olan 50'nin üzerinde ölçülen tüm rakamlar ihracat ikliminde iyileşmeye, 50'nin altındaki değerler ise bozulmaya işaret ediyor.

İhracatta sınırlı toparlanma

TÜRKİYE imalat sektörünün ana ihracat pazarlarındaki faaliyet koşullarını ölçen **Istanbul Sanayi Odası** Türkiye İhracat İklimi Endeksi, ekim ayındaki 51.1'lik değer ardından kasımda 50.6'ya geriledi. Yaşanan gerilemeye karşın endeksin 50 eşik değerinin üzerinde kalması ise ihracat pazarlarının talep koşullarında yılbaşından itibaren gözlenen iyileşmenin sürdüğünü gösterdi. Ayrıca endekste ekim ayına oranla meydana gelen gerileme ise güçlenmenin yavaşladığına ve sınırlı bir düzeyde kaldığını ortaya koydu. **(SÖZCÜ)**

İhracat İklimi Endeksi kasımda 50,6 oldu

İstanbul Sanayi Odası
(İSO) Türkiye İmalat

Sektörü İhracat İklimi Endeksi kasımda 50,6 oldu. Endekste eşik değer olan 50'nin üzerinde ölçülen tüm rakamlar ihracat ikliminde iyileşmeye, 50'nin altındaki değerler ise bozulmaya işaret ediyor. Endeks, 50 eşik değerinin üzerinde kalarak ihracat pazarlarının talep koşullarında yılbaşından itibaren gözlenen iyileşmenin sürdüğünü gösterdi. Ancak endeksin ekimdeki 51,1'lik değerinden 50,6'ya gerilemesi, güçlenmenin yavaşladığına ve sınırlı bir düzeyde kaldığına işaret etti.

AVRUPA TALEBİ ZAYIF

Açıklamada görüşlerine yer verilen SP Global Market Intelligence Ekonomi Direktörü Andrew Harker, "Küresel ekonominin farklı kesimlerinde, Türk imalat sanayi ihracatının yoğunlaştığı pazarların talep koşullarını etkileyen karşıt eğilimler söz konusu. ABD ve Orta Doğu'da iyileşen talebe karşın Avrupa'daki zayıflık genel görünümü olumsuz etkiliyor. Firmaların yeni siparişleri, dünyanın hangi bölgelerine olduklarına göre değişkenlik gösterebilecek" ifadelerini kullandı.

FOTOĞRAF: ARŞİV

İhracat iklimi eşik sınıra geriledi

Istanbul Sanayi Odası tarafından açıklanan Türkiye İhracat İklimi Endeksi kasımda 50,6'ya geriledi. Endeksin ekimdeki 51,1'lik değerinden gerilemiş olması ise, güçlenmenin kasım ayında yavaşlayarak sınırlı düzeyde kaldığına işaret etti. Endekste 50'nin üzerinde ölçülen tüm değerler ihracat ikliminde iyileşmeye, 50'nin altındaki değerler ise bozulmaya işaret ediyor.

Istanbul Sanayi Odası (ISO) Türkiye imalat sektörünün ana ihracat pazarlarındaki faaliyet koşullarını ölçen ISO Türkiye İmalat Sektörü İhracat İklimi Endeksi'nin Kasım 2024 dönemi sonuçlarını açıkladı. Endekste eşik değer olan 50'nin üzerinde ölçülen tüm rakamlar ihracat ikliminde iyileşmeye, 50'nin altındaki değerler ise bozulmaya işaret ediyor. ISO Türkiye İmalat Sektörü İhracat

İklimi Endeksi, kasımda 50 eşik değerinin üzerinde kalarak ihracat pazarlarının talep koşullarında yılbaşından itibaren gözlenen iyileşmenin sürdüğünü gösterdi. Ancak endeksin ekimdeki 51,1'lik değerinden 50,6'ya gerilemesi, güçlenmenin yavaşladığına ve sınırlı bir düzeyde kaldığına işaret etti. Ekonomik aktivitenin kasım ayında hızlanarak belirgin bir artış kaydettiği ve büyümenin

Nisan 2022'den bu yana en yüksek düzeyde gerçekleştiği ABD, dış talepte iyileşmenin ana kaynaklarından biri olmayı sürdürdü. Güçlenme belirtileri gösteren bir diğer Kuzey Amerika ekonomisi Kanada olurken, bu ülkede üretim artışı ılımlı düzeyde olmakla son 21 ayın en yüksek hızında kaydedildi. Kasımda ABD'nin yanı sıra Türk imalatçıların 10 büyük ihracat pazarı içerisinde

güçlü performans sergileyen bir diğer ülke, hızlı büyümenin devam ettiği Birleşik Arap Emirlikleri (BAE) oldu. Orta Doğu'nun geri kalanına bakıldığında, Suudi Arabistan son 16 ayın en yüksek büyüme oranına ulaştı ve anket kapsamında takip edilen ülkeler içerisinde en hızlı büyümeyi kaydetti. Benzer şekilde Kuveyt'te de keskin bir üretim artışı gözlemlendi. **-EKONOMİ SERVİSİ**

İSO PMI'DA DARALMA 8'İNCİ AYINDA

Ekonomik büyümenin öncü göstergesi olan imalat **sanayi** performansında en hızlı ve güvenilir referans kabul edilen **Istanbul Sanayi Odası (ISO) Türkiye İmalat PMI (Satın Alma Yöneticileri Endeksi)** kasım ayında 45,8 seviyesinden 48,3'e yükselirken; eşik değer olan 50'nin altında kalarak, faaliyet koşullarında 8 aydır üst üste bozulma sinyali vermeye devam etti. Manşet endeksin son çeyrek ortasında gösterdiği artış, talepteki sınırlı toparlanma belirtilerinden kaynaklandı. Firmalar yeni sipariş almakta zorlanmaya devam etseler de hem toplam yeni siparişler hem de yeni ihracat siparişlerindeki yavaşlama ekim ayına göre daha ılımlı bir seyir izledi. Benzer şekilde, üretimdeki daralma da kasımda belirgin şekilde yavaşladı ve nisan ayından bu yana en düşük oranda kaydedildi. İstihdamın dokuz aylık daralmanın ardından yeniden artışı geçmesi, kasım anketinin en olumlu gelişmesi oldu. Ekimde olduğu gibi kasım ayında da yeni siparişler takip edilen sektörden dokuzunda yavaşladı. Bu eğilimin istisnası yine gıda ürünleri oldu. Söz konusu sektörde yeni iş hacmi güçlü şekilde artarak martta bu yana en hızlı iyileşmeyi kaydetti.

TÜRK İMALATÇILARINI AVRUPA'DAKİ BOZULMA OLUMSUZ ETKİLEDİ

Türk imalatçıları açısından öne çıkan olumsuz gelişme ise Avrupa'daki ihracat pazarlarının performansı oldu. En büyük pazar olan Almanya'da ekonomik aktivite üst üste 6'ncı ay geriledi ve bozulma şubattan bu yana en belirgin düzeyde gerçekleşti. Aynı dönemde Fransa, İtalya, Hollanda ve Romanya'da da üretim kayıpları yaşandı. Birleşik Krallık ve İspanya'da üretim artışının bir miktar hız kesmekle birlikte kasım ayında da devam ettiği görüldü. Birleşik Krallık'ta üretim artışı yılın başından bu yana en düşük oranda kaydedildi. Son olarak, Rusya'nın ekonomik aktivitesinde üst üste ikinci ay artış gerçekleşti ve söz konusu artış son 8 ayın en yüksek hızında ölçüldü. Açıklamada görüşlerine yer verilen S&P Global Market Intelligence Ekonomi Direktörü Andrew Harker, "Küresel ekonominin farklı kesimlerinde, Türk imalat **sanayi** ihracatının yoğunlaştığı pazarların talep koşullarını etkileyen karşıt eğilimler söz konusu. ABD ve Orta Doğu'da iyileşen talebe karşın Avrupa'daki zayıflık genel görünümü olumsuz etkiliyor. Bu nedenle firmaların yeni sipariş alma potansiyeli, dünyanın hangi bölgelerine ihracat yapma eğiliminde olduklarına göre değişiklik gösterebilecektir." ifadelerini kullandı.

SANAYİ 3'ÜNCÜ ÇEYREKTE DE KÜÇÜLDÜ

TÜİK, yılın üçüncü çeyreğine ilişkin gayrisafi yurt içi hasıla (GSYH) verilerine göre, Türkiye ekonomisi yılın 3. çeyreğinde 2,1 büyüdü. Büyüme verileri arasında dikkat çeken detaylardan biri tüketim harcamaları artarken yatırım harcamaları daraldı. Yerleşik hane halkının tüketim harcamaları, yılın üçüncü çeyreğinde geçen yılın aynı çeyreğine göre zincirlenmiş hacim endeksi olarak yüzde 3,1 yükseldi. Büyüme verilerinde dikkat çeken detaylar şu şekilde: Büyüme son 17 çeyreğin en düşük hızında gerçekleşti. OVP hedefi olan yıllık yüzde 3,51 yakalamak için son çeyrekte yüzde 4,3 büyüme gerekiyor. Çeyreklik bazda ekonomi binde 2 daraldı ve 2018'den sonra ilk kez peşe peşe iki çeyrek küçüldü. **Sanayi** sektörü 2. çeyrekteki daraldıktan sonra 3. çeyrekte de yüzde 2,6 küçüldü. 2020-2024 döneminde zincirlenmiş hacim endeksi **sanayide** yüzde 11 artarken, hizmetlerde yüzde 40 yükselmiş durumda.

▶ BAE ve Suudi Arabistan'da güçlü büyüme sürdü

İSO Türkiye İhracat İklimi Endeksi 50,6

İstanbul Sanayi Odası (İSO) Türkiye İmalat Sektörü İhracat İklimi Endeksi kasımında 50,6 oldu. Türkiye imalat sektörünün ana ihracat pazarlarındaki faaliyet koşullarını ölçen İSO Türkiye İmalat Sektörü İhracat İklimi Endeksi'nin Kasım 2024 dönemi sonuçları açıklandı.

Endekste eşik değer olan 50'nin üzerinde ölçülen tüm rakamlar ihracat ikliminde iyileşmeye, 50'nin

altındaki değerler ise bozulmaya işaret ediyor.

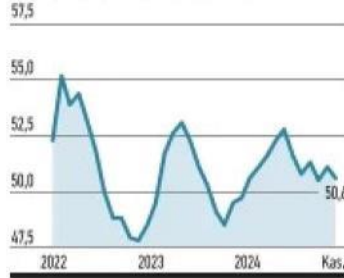
İSO Türkiye İmalat Sektörü İhracat İklimi Endeksi, kasımında 50 eşik değerinin üzerinde kalarak ihracat pazarlarının talep koşullarında yılbaşından itibaren gözlenen iyileşmenin sürdüğünü gösterdi. Ancak endeksin ekimdeki 51,1'lik değerinden 50,6'ya gerilemesi, güçlenmenin yavaşladığına ve sınırlı bir düzeyde kaldığına işaret etti.

EŞİK DEĞERİN ÜZERİNDE...

İhracat iklimi endeksi düştü

İhracat iklimi endeksi

İSO Türkiye İmalat Sektörü İhracat İklimi Endeksi, kasımda bir önceki aya göre 0,5 puan düşüşle 50,6 seviyesine gerilemekle birlikte, eşik değerinin üzerinde kalarak ihracat pazarlarının talep koşullarında yılbaşından itibaren gözlenen iyileşmenin sürdüğünü gösterdi. ABD ve Orta Doğu'da iyileşen talebe karşın Avrupa'daki zayıflık genel görünümü olumsuz etkiledi. /04

50,6

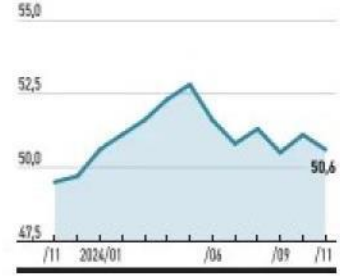
Istanbul Sanayi Odası (İSO)

**Türkiye İmalat Sektörü
İhracat İklimi Endeksi**

kasımda 50,6 oldu. Türkiye imalat sektörünün ana ihracat pazarlarındaki faaliyet koşullarını ölçen İSO Türkiye İmalat Sektörü İhracat İklimi Endeksi'nin Kasım 2024 dönemi sonuçları açıklandı. Endekste eşik değer olan 50'nin üzerinde ölçülen tüm rakamlar ihracat ikliminde iyileşmeye, 50'nin altındaki değerler ise bozulmaya işaret ediyor. İSO Türkiye İmalat Sektörü İhracat İklimi Endeksi, kasım

50 eşik değerinin üzerinde kalarak ihracat pazarlarının talep koşullarında yılbaşından itibaren gözlenen iyileşmenin sürdüğünü gösterdi. Ancak endeksin ekimdeki 51,1'lik değerinden 50,6'ya gerilemesi, güçlenmenin yavaşladığına ve sınırlı bir düzeyde kaldığına işaret etti. Ekonomik aktivitenin kasım ayında hızlanarak belirgin bir artış kaydettiği ve büyümenin Nisan 2022'den bu yana en yüksek düzeyde gerçekleştiği ABD, dış talepte iyileşmenin ana kaynaklarından biri olmayı sürdürdü. Güçlenme belirtileri gösteren bir diğer Kuzey Amerika ekonomisi Kanada olurken, bu ülkede

İSO İhracat İklimi Endeksi

üretim artışı ılımlı düzeyde olmakla son 21 ayın en yüksek hızında kaydedildi.

İhracat iklimi alarm verdi

İSTANBUL Sanayi Odası (İSO)

Türkiye İmalat Sektörü İhracat İklimi Endeksi'nin Kasım 2024 sonuçları açıklandı. Endeks, kasımda 50 puanlık eşik değerinin üzerinde kalarak ihracat pazarlarının talep koşullarında yılbaşından itibaren gözlenen iyileşmenin sürdüğünü gösterdi. Ancak endeksin ekimdeki 51,1'lik değerinden 50.6'ya gerilemesi, güçlenmenin yavaşladığına ve sınırlı bir düzeyde kaldığına işaret etti. En büyük pazar olan Almanya'da ekonomik aktivite üst üste altıncı ay geriledi ve bozulma şubattan bu yana en belirgin düzeyde yaşandı. S&P Global Market Intelligence Ekonomi Direktörü Andrew Harker, "Küresel ekonominin farklı kesimlerinde, Türk imalat **sanayi** ihracatının yoğunlaştığı pazarların talep koşullarını etkileyen karşıt eğilimler söz konusu" dedi.

TEKSTİL, HAZIR GİYİM VE MAKİNE SEKTÖRLERİ TİM ÇATISI ALTINDA BULUŞTU

“YEŞİL GELECEK İÇİN TEKSTİL, HAZIR GİYİM VE MAKİNE SEKTÖRÜ ORTAK BULUŞMASI” PROGRAMI, 23 EYLÜL’DE TÜRKİYE İHRACATÇILAR MECLİSİ (TİM) ANA BİNASI ÖMER HALİSDEMİR KONFERANS SALONU’NDA GERÇEKLEŞTİRİLDİ.

Toplantıda, TİM Yönetim Kurulu Başkanı Mustafa Gültepe, TİM Başkanvekili ve Makine İhracatçıları Birliği (MAİB) Yönetim Kurulu Başkanı Kutlu Karavelioğlu, TİM Başkanvekili ve TİM Tekstil ve Hammaddeleri Sektör Kurulu Başkanı Ahmet Fikret Kileci, Tekstil Makine ve Aksesuar **Sanayicileri** Derneği (TEMSAD) Yönetim Kurulu Başkanı Adil Nalbant, Uludağ Tekstil İhracatçıları Birliği Yönetim Kurulu Başkanı Pınar Taşdelen Engin, İstanbul Tekstil ve Hammaddeleri İhracatçıları Birliği (İTHİB) Yönetim Kurulu Üyesi ve **İstanbul Sanayi Odası (İSO)** Sürdürülebilirlik Platformu Başkanı **Sultan Tepe**, Denizli İhracatçıları Birliği (DENİB) Yönetim Kurulu Üyesi ve Denizli Tekstil ve

Giyim **Sanayicileri** Derneği (DEĞİS) Yönetim Kurulu Başkanı Mukaddes Başkaya, Ekoteks Laboratuvar ve Gözetim Hizmetleri Başkanı ve TİM Sürdürülebilirlik & Projeler Koordinatörü Nilgün Özdemir katılımcılar arasında

yer aldı. Ömür Kızıllarlan’ın moderatörlüğünü gerçekleştirdiği toplantıya; tekstil, hazır giyim ve tekstil makine **sanayisinden** firma temsilcileri de katılım sağladı. TİM Yönetim Kurulu Başkanı Mustafa Gültepe’nin açılış

konuşmasıyla başlayan toplantıda, TEMSAD’ın sektör bilgi sunumunun ardından, tekstil sektörünün sürdürülebilirliği ve yeşil dönüşümüne katkı sunan firmaların teknolojileriyle ilgili bir bilgilendirme yapıldı. Ardından, tekstil **sanayisinin** sürdürülebilirlik konusunda makine **sanayisinden** beklentileri ve müşterek oluşturulabilecek yol haritası üzerinde görüş alışverişinde bulunuldu. İnteraktif devam eden toplantıda, tekstil **sanayisi** ve Türk tekstil makineleri sektör temsilcilerinin sürdürülebilirlik ve yeşil dönüşüm teknolojileri için ortak hareket etmesinin önemi, ihtiyaçları ve mevcut kapasiteyi doğru tespit etmenin gerekliliği üzerinde görüşler dile getirildi.

ÇEVRE

İKLİM DEĞİŞİKLİĞİNE UYUM, İŞ DÜNYASI İÇİN STRATEJİK BİR ZORUNLULUK HALİNE GELİYOR

İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ KAYNAKLI FİZİKSEL RİSKLERE KARŞI, ŞİRKETLERİN KAYNAKLARINI ETKİN BİR ŞEKİLDE KULLANMASI VE OPERASYONLARINI DAYANIKLI HALE GETİRMESİ GEREKİYOR. **İSTANBUL SANAYİ ODASI** SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK VİZYONUNUN DİJİTAL YAYIN ORGANI **ISO YEŞİL BLOG**'DA YAYIMLANAN BİR ÇALIŞMA, İŞ DÜNYASININ, İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ KAYNAKLI STRATEJİLERE UYUMU HAKKINDA ÖNEMLİ BİR İÇERİK SUNUYOR.

İKLİM DEĞİŞİKLİĞİNE UYUM, İŞ DÜNYASI İÇİN STRATEJİK BİR ZORUNLULUK HALİNE GELİYOR

Son yıllarda etkilerini giderek artıran iklim değişikliği, tüm dünyada ekonomik ve sosyal dengeleri sarsıyor. Aşırı hava olaylarının artması ve ekosistemlerin bozulması, iş dünyasını da olumsuz yönde etkiliyor. Bu doğrultuda şirketler, iklim değişikliğinin getirdiği fiziksel risklere karşı hazırlıklı olma, kaynakları etkin kullanma ve operasyonları dayanıklı hale getirme yolunda önemli adımlar atıyor. Özellikle Dünya Ekonomik Forumu (World Economic Forum-WEF) gibi uluslararası kuruluşlar, özel sektörü iklim uyumu konusunda proaktif olmaya çağırıyor. Dünya Bankası ise iklim uyumuna yapılan her bir dolarlık yatırımın ortalama dört dolar getiri sağladığını belirterek, bu alandaki yatırımların uzun vadeli kazançlar sunduğunu vurguluyor. Ancak pek çok şirket, bu konuda yeterince

proaktif davranmıyor ve harekete geçmemenin riskleri de gün geçtikçe artıyor. İklim açısından istikrarsız bir dünya, hemen hemen her sektörde ciddi sonuçlar doğuruyor. PwC'ye göre, fiziksel iklim risklerinin finansal etkileri, yıllık satışların yaklaşık yüzde 10'una ve piyasa değerlerinin yüzde 4'üne karşılık geliyor. Dolayısıyla şirketlerin iklim risklerine hazırlanabilmeleri için operasyonel süreçlerde yeni düzenlemeler yapmaları, tedarik zincirlerini iklim uyumlu hale getirmeleri, riskleri izlemeleri, raporlamaları ve bu risklerin yönetişimini sağlamaları büyük önem taşıyor.

FARKLI İKLİM SENARYOLARINA GÖRE STRATEJİLER GELİŞTİRİLMELİ

İklim değişikliğinin şirketler üzerindeki etkileri tedarik zincirlerinden üretim

süreçlerine, müşteri taleplerinden yasal düzenlemelere kadar geniş bir yelpazede hissedilebiliyor. Bu nedenle şirketlerin ilk olarak hangi yönlerinin iklim değişikliğinden en çok etkileneceğini değerlendirilmesi gerekiyor. Değerlendirme ile şirketlerin zayıf noktaları belirlenerek, bu alanlara odaklanmaları ve önleyici tedbirler almaları sağlanabiliyor. Ancak bu süreçte farklı iklim senaryolarına dayalı olarak olası etkilerin de göz önünde bulundurulması önem taşıyor. Bununla birlikte iklim değişikliği risklerini yönetmek için şirketlerin çeşitli stratejiler benimsemesi gerekiyor. Tedarik zincirini çeşitlendirmek, iklim değişikliği bakımından kırılgan bölgelerdeki riskleri azaltabiliyor ve fiziksel altyapının güçlendirilmesiyle doğal afetlere karşı dayanıklılık artırılabilir. Bunun yanı sıra, iş

modellerinde yapılan değişiklikler, işletmelerin yeni pazar koşullarına uyum sağlamasına da yardımcı olabiliyor.

OPERASYONEL AYARLAMALARLA KARBON İZİNİ Zİ AZALTIRKEN MALİYETLERİ DÜŞÜREBİLİRSİNİZ

Küresel iklim krizinin etkileri giderek artarken, birçok şirket, sürdürülebilir bir geleceği sağlamak amacıyla operasyonel ayarlamalar yapmaya odaklanıyor. Bu kapsamda enerji verimli teknolojilere ve yenilenebilir enerji kaynaklarına yatırım yaparak, fosil yakıtlara olan bağımlılığı azaltmak öncelikli bir strateji olarak öne çıkıyor. Diğer yandan, enerji verimliliği ve yenilenebilir enerji kaynaklarına yapılan yatırımlar yalnızca çevresel faydalar sağlamakla kalmıyor, aynı zamanda şirketlerin uzun

İhracat iklimi eşik değer üzerinde

ISO Türkiye İmalat Sektörü İhracat İklimi Endeksi, kasımda 50 eşik değerinin üzerinde kalarak ihracat pazarlarının talep koşullarında yılbaşından itibaren gözlenen iyileşmenin sürdürdüğünü gösterdi.

EKONOMİ SERVİSİ

İstanbul Sanayi Odası (ISO) Türkiye İmalat Sektörü İhracat İklimi Endeksi kasımda 50,6 oldu.

Türkiye imalat sektörünün ana ihracat pazarlarındaki faaliyet koşullarını ölçen **ISO Türkiye İmalat Sektörü İhracat İklimi Endeksi'nin Kasım 2024 dönemi sonuçları** açıklandı.

Endekste eşik değer olan 50'nin üzerinde ölçülen tüm rakamlar ihracat ikliminde iyileşmeye, 50'nin altındaki değerler ise bozulmaya işaret ediyor.

ISO Türkiye İmalat Sektörü İhracat İklimi Endeksi, kasımda 50 eşik değerinin üzerinde kalarak ihracat pazarlarının talep koşullarında yılbaşından itibaren gözlenen iyileşmenin sürdürdüğünü gösterdi. Ancak endeksin ekimdeki 51,1'lik değerinden 50,6'ya gerilemesi, güçlenmenin yavaşladığına ve sınırlı bir düzeyde kaldığına işaret etti.

Ekonomik aktivitenin kasım ayında hızlanarak

belirgin bir artış kaydedtiği ve büyümenin Nisan 2022'den bu yana en yüksek düzeyde gerçekleştiği ABD, dış talepte iyileşmenin ana kaynaklarından biri olmayı sürdürdü. Güçlenme belirtileri gösteren bir diğer Kuzey Amerika ekonomisi Kanada olurken, bu ülkede üretim artışı ılımlı düzeyde olmakla son 21 ayın en yüksek hızında kaydedildi.

Kasımda ABD'nin yanı sıra Türk imalatçıların 10 büyük ihracat pazarı içerisinde güçlü performans sergileyen bir diğer ülke, hızlı büyümenin devam ettiği Birleşik Arap Emirlikleri (BAE) oldu. Orta Doğu'nun geri kalanına bakıldığında,

Suudi Arabistan son 16 ayın en yüksek büyüme oranına ulaştı ve anket kapsamında takip edilen ülkeler içerisinde en hızlı büyümeyi kaydetti. Benzer şekilde Kuveyt'te de keskin bir üretim artışı gözlemlendi.

Türk imalatçıları açısından öne çıkan olumsuz gelişme ise Avrupa'daki ihracat pazarlarının performansı oldu. En büyük pazar olan Almanya'da ekonomik aktivite üst üste 6'ncı ay geriledi ve bozulma şubattan bu yana en belirgin düzeyde gerçekleşti.

Aynı dönemde Fransa, İtalya, Hollanda ve Romanya'da da üretim kayıpları yaşandı. Birleşik Krallık ve

İspanya'da üretim artışının bir miktar hız kesmekle birlikte kasım ayında da devam ettiği görüldü.

Birleşik Krallık'ta üretim artışı yılın başından bu yana en düşük oranda kaydedildi. Son olarak, Rusya'nın ekonomik aktivitesinde üst üste ikinci ay artış gerçekleşti ve söz konusu artış son 8 ayın en yüksek hızında ölçüldü.

Açıklamada görüşlerine yer verilen S&P Global Market Intelligence Ekonomi Direktörü Andrew Harker, "Küresel ekonominin farklı kesimlerinde, Türk imalat **sanayi** ihracatının yoğunlaştığı pazarların talep koşullarını etkileyen karşıt eğilimler söz konusu. ABD ve Orta Doğu'da iyileşen talebe karşın Avrupa'daki zayıflık genel görünümü olumsuz etkiliyor. Bu nedenle firmaların yeni sipariş alma potansiyeli, dünyanın hangi bölgelerine ihracat yapma eğiliminde olduklarına göre değişkenlik gösterebilecektir." ifadelerini kullandı.

Ortadoğu iyi, Avrupa berbat

ISO Türkiye İmalat Sektörü İhracat İklimi Endeksi, Kasımda 50.6'ya geriledi. İhracatta Suudi Arabistan ve BAE sayesinde Ortadoğu iyi giderken, Avrupa pazarları bocalamaya devam ediyor

MURAT ÇORBACI / İSTANBUL

Türkiye imalat sektörünün ana ihracat pazarlarındaki faaliyet koşullarını ölçen **İstanbul Sanayi Odası (İSO) Türkiye** İmalat Sektörü İhracat İklimi Endeksi Kasım ayında 50.6'ya düştü.

İSO Türkiye İmalat Sektörü İhracat İklimi Endeksi, kasımda 50 eşik değerinin üzerinde kalarak ihracat pazarlarının talep koşullarında yılbaşından itibaren gözlenen iyileşmenin sürdüğünü gösterdi. Ancak endeksin ekimdeki 51.1'lik değerinden 50.6'ya gerilemesi, güçlenmenin yavaşladığına ve sınırlı bir düzeyde kaldığına işaret etti. Ekonomik aktivitenin kasım ayında hızlanarak belirgin bir artış kaydettiği ve büyümenin Nisan 2022'den bu yana en yüksek düzeyde gerçekleştiği ABD, dış talepte iyileşmenin ana kaynaklarından biri olmayı sürdürdü. Güçlenme

belirtileri gösteren bir diğer Kuzey Amerika ekonomisi Kanada olurken, bu ülkede üretim artışı ılımlı düzeyde olmakla son 21 ayın en yüksek hızında kaydedildi.

Ortadoğu'ya ihracatta güçlü büyüme sürdü

Kasımda ABD'nin yanı sıra Türk imalatçıların 10 bü-

yük ihracat pazarı içerisinde güçlü performans sergileyen bir diğer ülke, hızlı büyümenin devam ettiği Birleşik Arap Emirlikleri (BAE) oldu. Orta Doğu'nun geri kalanına bakıldığında, Suudi Arabistan son 16 ayın en yüksek büyüme oranına ulaştı ve anket kapsamında takip edilen ülkeler içerisinde en hızlı büyümeyi kaydetti. Benzer şekilde Kuveyt'te de keskin bir üre-

tim artışı gözlemlendi.

Avrupa yalpalıyor

Türk imalatçıları açısından öne çıkan olumsuz gelişme ise Avrupa'daki ihracat pazarlarının performansı oldu. En büyük pazar olan Almanya'da ekonomik aktivite üst üste 6'ncı ay geriledi ve bozulma şubattan bu yana en belirgin düzeyde gerçekleşti. Aynı dönemde Fransa, İtalya, Hollanda ve Romanya'da da üretim kayıpları yaşandı. Birleşik Krallık ve İspanya'da üretim artışının bir miktar hız kesmekle birlikte kasım ayında da devam ettiği görüldü.

Birleşik Krallık'ta üretim artışı yılın başından bu yana en düşük oranda kaydedildi. Son olarak, Rusya'nın ekonomik aktivitesinde üst üste ikinci ay artış gerçekleşti ve söz konusu artış son 8 ayın en yüksek hızında ölçüldü.

İSO Türkiye İhracat İklimi Endeksi kasımda geriledi

HABER MERKEZİ - Türkiye imalat sektörünün ana ihracat pazarlarındaki faaliyet koşullarını ölçen **İstanbul Sanayi Odası (İSO) Türkiye İmalat Sektörü İhracat İklimi Endeksi**'nin Kasım 2024 dönemi sonuçları açıklandı. Endekste eşik değer olan 50,0'ın üzerinde ölçülen tüm rakamlar ihracat ikliminde iyileşmeye, 50'nin altındaki değerler ise bozulmaya işaret ediyor. **İstanbul Sanayi Odası** Tür-

kiye İmalat Sektörü İhracat İklimi Endeksi, kasımda 50,0 eşik değerinin üzerinde kalarak ihracat pazarlarının talep koşullarında yıl başından itibaren gözlenen iyileşmenin sürdüğünü gösterdi. Ancak endeksin ekimdeki 51,1'lik değerinden 50,6'ya gerilemesi, güçlenmenin yavaşladığına ve sınırlı bir düzeyde kaldığına işaret etti. **ABD, iyileşmenin ana kaynaklarından biri oldu** Ekonomik aktivitenin

kasım ayında hızlanarak belirgin bir artış kaydettiği ve büyümenin Nisan 2022'den bu yana en yüksek düzeyde gerçekleştiği ABD, dış talepte iyileşmenin ana kaynaklarından biri olmayı sürdürdü.

Güçlenme belirtileri gösteren bir diğer Kuzey Amerika ekonomisi Kanada olurken, bu ülkede üretim artışı ılımlı düzeyde olmakla birlikte son 21 ayın en yüksek hızında kaydedildi.

ISO Yönetim Kurulu Başkanı **Erdal Bahçivan**:

“Sanayici, sorunun kaynağı kendisi olmadığı halde, büyük bir bedel ödüyor”

ISO Meclis Toplantısında konuşan Bahçivan, Orta Vadeli Program'da ortaya konan hedeflerin tutarlı bir stratejiyi ortaya koyduğunu, ancak geleneksel sektörlerimizin dinamiklerini de gözden kaçırmamak gerektiğini söyledi. PMI verilerinin de gösterdiği gibi uygulamaların sektörlerde yarattığı etkinin farkındalığının artmasına ihtiyaç bulunduğuna dikkat çeken Bahçivan: “Sanayi sektörü bu dönemde sorunun kaynağı kendisi olmadığı halde büyük bir bedel ödüyor. Üstelik dünyadaki ekonomik durum da, bize maalesef dış pazarlara açılım ile toparlanma imkanı vermiyor” dedi.

Rekabet gücünü kaybeden sektörler “Başınızın çaresine bakın” deme lüksümüz olmadığını kaydeden Bahçivan, bazı sektörler pozitif ayrıcalık yapılması gerektiğini savundu. ISO Meclis Toplantısına katılan Sanayi ve Teknoloji Bakanı Mehmet Fatih Kacır: “Dünyada uygulanan etkin Ar-Ge teşvik sistemiyle ülkemizde adeta sıfırdan bir Ar-Ge ve inovasyon ekosistemi inşa ederek yüksek teknoloji ve katma değer üreten öncü Türkiye'nin temellerini attık. Önümüzdeki dönemde üç büyük önceliğimiz bulunuyor: katma değerli üretim, yeşil ve dijital dönüşüm. Türk sanayinin bu 3 ana sac ayağı üzerinde yükselmesi, rekabetçiliğinin artması adına; yüksek teknoloji ve katma değerli üretimi sürdürülebilir ve sürekli kılarak, yeşil ve dijital dönüşümü gerçekleştirmek ajandamızın en üst sıralarında yer alıyor.”

Istanbul Sanayi Odası (ISO) Meclis'inin ekim ayı olağan toplantısı, “Sanayicilerimizin; Üretim, Rekabet Gücümüzün Artması ve Sanayinin Dönüşümü için Düşünce, Öneri, Projeleri” ana gündemiyle Odakule Fazıl Zoru Meclis Salonu'nda gerçekleştirildi. ISO Yönetim Kurulu Başkanı **Erdal Bahçivan**'in açılış konuşmasını yaptığı toplantıya Sanayi ve Teknoloji Bakanı Mehmet Fatih Kacır konuk olarak katıldı. Dünyada uygulanan etkin Ar-Ge teşvik sistemiyle ülkemizde adeta sıfırdan bir Ar-Ge ve inovasyon ekosistemi inşa ederek yüksek teknoloji ve katma değer üreten öncü Türkiye'nin temellerini attıklarını belirten Bakan Kacır, “Sayıları 104'ü bulan

teknoparklarımızda bugün 11 bine yakın firmamız teknoloji geliştirme çalışmaları yürütüyor. Özel sektörümüz bünyesinde yer alan ve sayıları 1.600'den fazla Ar-Ge ve tasarım merkezinde çalışan mühendis ve teknisyenlerimiz yüksek katma değerli üretimin önünü açan çalışmalar yürütüyor. Devletler tarihi açısından kısa bir sürede, 22 yılda teknoloji geliştirme ve üretmede önemli kazanımlar elde ettik. Şimdi tüm bu kazanımlardan ve başarılarından aldığımız güvenle, güçlü üretim altyapımızı daha da kuvvetlendirecek adımları atıyoruz. Önümüzdeki dönemde üç büyük önceliğimiz bulunuyor: katma değerli üretim, yeşil ve dijital dönüşüm. Türk sanayinin bu 3 ana sac ayağı üzerinde yükselmesi, rekabetçiliğinin artması adına; yüksek teknoloji ve katma değerli üretimi sürdürülebilir ve sürekli kılarak, yeşil ve dijital dönüşümü gerçekleştirmek ajandamızın en üst sıralarında yer alıyor” dedi.

“Sanayicimiz hem küresel koşullardan hem de ülkemizdeki sorunlardan kaynaklı eş zamanlı bir stres yaşıyor”

ISO Yönetim Kurulu Başkanı **Erdal Bahçivan**, Meclis toplantısında yaptığı konuşmasında, yaşanmakta olan enflasyonun geçmişten çok farklı olduğuna dikkat çekerek “2025-2027 Orta Vadeli Program'da ortaya konan hedefler tutarlı bir stratejiyi ortaya koydu.

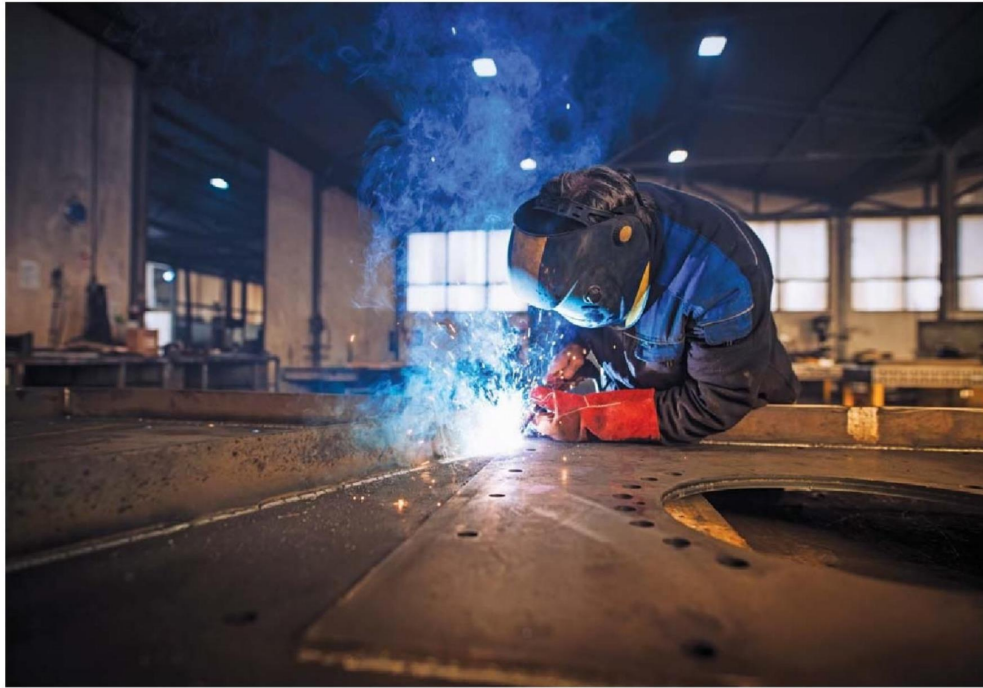
Ancak geleneksel sektörlerimizin dinamiklerini de gözden kaçırmamak gerekiyor. PMI verilerinin de gösterdiği gibi uygulamaların sektörlerde yarattığı etkinin farkındalığının artmasına ihtiyaç var” dedi. Bahçivan konuşmasında sanayicilerin bugün hem küresel koşullardan hem de ülkemizdeki sorunlardan kaynaklanan eş zamanlı bir stres yaşadığını ve bu stresin artık birkaç sektörle de sınırlı olmadığına dikkat çekti.

Çok uzun değil bundan 3 yıl önce pandemi döneminde ülkemiz sanayiinin nasıl bir başarı hikayesi yazdığını, tüm zorlu koşullara rağmen üretimini aksatmadan nasıl bir fedakarlık gösterdiğini unutmamak gerektiğini hatırlatan Bahçivan, “Ancak sanayi sektörü bu dönemde sorunun kaynağı kendisi olmadığı halde büyük bir bedel ödüyor. Üstelik dünyadaki ekonomik durum da, bize maalesef dış pazarlara açılım ile toparlanma imkanı vermiyor” diye konuştu. Yaşanan süreçte rekabet gücünü her geçen gün biraz daha kaybeden bazı sektörlerimize pozitif ayrımcılık yapılmasında yarar olduğunu vurgulayan Bahçivan “Sektörlere “Ne yapalım, kendi yağınızda kavrulun, kendi başınızın çaresine bakın” diyebileceğiniz bir lüksümüz yoktur” diyerek şunları söyledi: “Başarı için başta kamu kesimi olmak üzere özel sektör, sivil toplum, ekonominin tüm alanlarında gerekli özverinin yapılmasının elzem olduğunu düşünüyoruz.”

Vizyoner çalışmalar heyecan uyandırmıyor

Bahçivan “Ekonomimizin yapısal sorunlardan kalıcı bir şekilde arınarak rekabet gücünü artırabilmesi için en temel ihtiyacımız, üretim hayatımızın yüksek katma değer, ileri teknoloji ve sürdürülebilirlik hedefleri doğrultusunda köklü bir dönüşümden geçmesidir. Bakanlığımızın şu anda hakikaten uzun yıllardan beri arzu ettiğimiz, hayal ettiğimiz vizyoner çalışmalarının böylesi bir ekonomik iklim altında yeteri kadar heyecan uyandırmamasını da bir şansızlık olarak görüyoruz” dedi.

“Çalışanlarımızın alacakları net ücretleri artırılabilmemiz için gelir vergisi basamakları ve oranlarıyla, prime esas ücret tavanının yeniden düzenlenmesi gerekiyor” diyen Bahçivan Çalışanların şu anda giderek artan boyutta, hayatlarındaki en önemli engellerden bir tanesinin vergi dilimleri olduğunu gördüklerini vurgulayarak “Yeni yıla girerken ve 2025 yılı ücretleri henüz belirlenmişken, çalışanlarımız bakımından adil bir gelir dengesi yaratacak bu adımın atılmasının gerekli olduğunu düşünüyoruz” dedi.

İhracat iklimi eşik değerinin üzerinde

İSTANBUL Sanayi Odası (İSO) Türkiye imalat sektörü ihracat iklimi endeksi, kasımda 50 eşik değerinin üzerinde kalarak ihracat pazarlarının talep koşullarında yılbaşından itibaren gözlenen iyileşmenin sürdüğünü gösterdi.

Türkiye imalat sektörünün ana ihracat pazarlarındaki faaliyet koşullarını ölçen **İSO Türkiye** imalat sektörü ihracat iklimi endeksinin kasım 2024 dönemi sonuçları açıklandı. Endekste eşik değer olan 50'nin üzerinde ölçülen tüm rakamlar ihracat ikliminde iyileşmeye, 50'nin altındaki değerler ise bozulmaya işaret ediyor.

Ekonomik aktivitenin kasım ayında hızlanarak belirgin bir artış kaydettiği ve büyümenin nisan 2022'den bu yana en yüksek düzeyde gerçekleştiği ABD, dış talepte iyileşmenin ana kaynaklarından biri olmayı sürdürdü. Güçlenme belirtileri gösteren bir diğer Kuzey Amerika ekonomisi Kanada olurken, bu ülkede üretim artışı ılımlı düzeyde olmakla son 21 ayın en yüksek hızında kaydedildi.

BAE VE SUUDİ ARABİSTAN'DA GÜÇLÜ BÜYÜME SÜRDÜ

Kasımda ABD'nin yanı sıra Türk imalatçıların 10 büyük ihracat pazarı içerisinde güçlü performans sergileyen bir diğer ülke, hızlı büyümenin devam ettiği Birleşik Arap Emirlikleri (BAE) oldu. Orta Doğu'nun geri kalanına bakıldığında, Suudi Arabistan son 16 ayın en yüksek büyüme oranına ulaştı ve anket kapsamında takip edilen ülkeler içerisinde en hızlı büyümeyi kaydetti. Benzer şekilde Kuveyt'te de keskin bir üretim artışı gözlemlendi.

Türk imalatçıları açısından öne çıkan olumsuz gelişme ise Avrupa'daki ihracat pazarlarının performansı oldu. En büyük pazar olan Almanya'da ekonomik aktivite üst üste 6'ncı ay geriledi ve bozulma şubattan bu yana en belirgin düzeyde gerçekleşti.

Aynı dönemde Fransa, İtalya, Hollanda ve Romanya'da da üretim kayıpları yaşandı. Birleşik Krallık ve İspanya'da üretim artışının bir miktar hız kesmekle birlikte kasım ayında da devam ettiği görüldü.

(EKONOMİ SERVİSİ)

Fotoğraf: Pexels

MERCEDES-BENZ TÜRK, HATAY'DA MEME KANSERİ BİLİNÇLENDİRME VE FARKINDALIK AYI KAPSAMINDA BÖLGEDEN KADINLAR İLE BİR ARAYA GELDİ!

Ülkemizi derinden sarsan 6 Şubat depremlerinin ardından bölge halkının yaralarını sarmak için tüm çalışanları, bayi ve yetkili servis ağıyla birlikte seferber olan Mercedes-Benz Türk; sosyal yaşamın devamlılığı, çocukların sosyal gelişimi, gençlerin eğitimi, kadınların sosyal hayata katılımı ve desteklerin sürekliliği için çalışmaya devam ediyor.

Mercedes-Benz Türk, ekim ayında "Meme Kanseri Bilinçlendirme ve Farkındalık Ayı" kapsamında Hatay'da bulunan ve kuruluşundan itibaren destek verdiği Hatay İSO Yaşam Kenti'nde bölgeden kadınlar ile bir araya geldi. Mercedes-Benz Türk şirket doktorlarının katılımı ve sunumu ile gerçekleşen etkinlikte, "Farkında Olun, Erken Teşhis ile Sağlıklı Olun" konulu seminer düzenlendi.

Türkiye ağır ticari araç sanayisinin öncü şirketi Mercedes-Benz Türk, 6 Şubat depremlerinin hemen ardından kurduğu destek fonu ve yürüttüğü çalışmalarla depremden etkilenen bölgenin ve bölge halkının yanında olmaya devam ediyor. Bu kapsamda, meme kanserine dikkat çekmek ve farkındalık oluşturmak için "Meme Kanseri Bilinçlendirme ve Farkındalık Ayı" olarak kabul edilen ekim ayında; Hatay İSO Yaşam Kenti'ndeki kadınlara yönelik, "Farkında Olun. Erken Teşhis ile Sağlıklı Olun" konulu bir seminer düzenlendi. Seminerde, meme kanserinin erken tanısı, risk faktörleri, belirtileri, korunma yolları, meme kanseri taramaları, tarama sıklıkları ve radyolojik görüntüleme yöntemleri hakkında detaylı bilgilendirme ve sunumlar gerçekleştirildi.

İSO Yaşam Kenti'nde düzenlenen seminere katılan Mercedes-Benz Türk Kurumsal

İletişim Müdürü Miray Demirel, Mercedes-Benz Türk Kurumsal İletişim yetkilileri ve Mercedes-Benz Türk şirket doktorları İSO Yaşam Kenti'nde depremden etkilenen bölge halkıyla bir araya geldi.

Mercedes-Benz Türk Hakkında:

Mercedes-Benz Türk, 1967 yılından bu yana Türkiye'de ağır ticari araç endüstrisinin öncüsü olarak faaliyet göstermektedir.

Şirket, 2020 yılına kadar kamyon ve otobüs gruplarındaki faaliyetlerine ek olarak Mercedes-Benz marka hafif ticari araçların ve Daimler AG çatısı altındaki tüm otomobil markalarının satışını gerçekleştirmiştir.

Daimler AG, 2020 yılında kamyon ve otobüs ile otomobil ve hafif ticari araçlar birimlerini iki ayrı şirket yapısı altında topladı. 01.12.2021 itibarıyla da aynı bir tüzel kişilik olan "Daimler Truck AG" şirketi altında; Mercedes-Benz Türk A.Ş., Daimler Truck'ın 3 büyük kamyon üretim tesisinden biri olan Aksaray Kamyon Fabrikası, Daimler Buses'ın dünyadaki en büyük otobüs üssü olan Hoşdere Otobüs Fabrikası ve bünyesinde bulunan iki AR-GE merkezi ile Kamyon ve Otobüs gruplarından sorumlu olarak faaliyetlerine devam etmektedir. Yaklaşık 1.4 milyar avro yatırım hacmiyle Mercedes-Benz Türk A.Ş. bugün Türkiye'nin en büyük yabancı sermaye yatırımlarından biridir ve 7.000'i aşkın personel istihdam etmektedir.

İhracat ikliminde zayıflama görüldü

TÜRKİYE imalat sektörünün ana ihracat pazarlarındaki faaliyet koşullarını ölçen **İstanbul Sanayi Odası (İSO) Türkiye** İmalat Sektörü İhracat İklimi Endeksi Kasım 2024 dönemi sonuçları açıklandı. Eşik değer olan 50'nin üzerinde ölçülen tüm rakamların ihracat ikliminde iyileşmeye, 50'nin altındaki değerlerin ise bozulmaya işaret ettiği Endeks, kasımda 50,6 oldu.

İSO Türkiye İmalat Sektörü İhracat İklimi Endeksi, kasımda 50 eşik değerinin üzerinde olarak ihracat pazarlarının talep koşullarında yılbaşından itibaren gözlenen iyileşmenin sürdürdüğünü gösterdi. Ancak endeksin ekimdeki 51,1'lik değerinden 50,6'ya gerilemesi, güçlenmenin yavaşladığına ve sınırlı bir düzeyde kaldığına işaret etti.

Ekonomik aktivitenin kasım ayında hızlanarak belirgin bir artış kaydettiği ve büyümenin Nisan 2022'den bu yana en yüksek düzeyde meydana geldiği ABD, dış talepte iyileşmenin ana kaynaklarından biri olmayı sürdürdü. Güçlenme belirtileri gösteren bir diğer

Kuzey Amerika ekonomisi Kanada olurken, bu ülkede üretim artışı ılımlı düzeyde olmakla son 21 ayın en yüksek hızında kaydedildi.

EN GÜÇLÜ FAALİYET BAE'DE

Kasımda ABD'nin yanı sıra Türk imalatçılarının 10 büyük ihracat pazarı içerisinde güçlü performans sergileyen bir diğer ülke, hızlı büyümenin devam ettiği Birleşik Arap Emirlikleri (BAE) oldu. Orta Doğu'nun geri kalanına bakıldığında, Suudi Arabistan son 16 ayın en yük-

sek büyüme oranına ulaştı ve anket kapsamında takip edilen ülkeler içerisinde en hızlı büyümeyi kaydetti. Benzer şekilde Kuveyt'te de keskin bir üretim artışı gözlemlendi.

Türk imalatçıları açısından öne çıkan olumsuz gelişme ise Avrupa'daki ihracat pazarlarının performansı oldu. En büyük pazar olan Almanya'da ekonomik aktivite üst üste 6'ncı ay geriledi ve bozulma şubattan bu yana en belirgin düzeyde gerçekleşti.

Aynı dönemde Fransa, İtalya, Hollanda ve Romanya'da da üretim kayıpları yaşandı. Birleşik Krallık ve İspanya'da üretim artışının bir miktar hız kesmekle birlikte kasım ayında da devam ettiği görüldü.

RUSYA'DA ÜST ÜSTE İKİNCİ AYDA ARTIŞ

Birleşik Krallık'ta üretim artışı yılın başından bu yana en düşük oranda kaydedildi. Son olarak, Rusya'nın ekonomik aktivitesinde üst üste ikinci ay artış gerçekleşti ve söz konusu artış son 8 ayın en yüksek hızında ölçüldü.